

Tantárgyi tematika
KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM
az Alkotmányjog gyakorlat c. tantárgyból
tárgykód: AJALK132IÜN1
igazságügyi igazgatási szak nappali tagozat
2023/2024. tanév I. félév

Tárgyfelelős: Dr. Paulovics Anita egyetemi tanár
Tárgyfelelős tanszék: Alkotmányjogi Tanszék
Tantárgy oktatója: Dr. Jámbor Adrienn egyetemi adjunktus

Előtanulmányi kötelezettség: –

Egyidejű felvétel: Alkotmányjog AJALK131IUN1

Szemeszter: 1

Heti óraszám: 1

Számonkérés módja: gyakorlati jegy

Kreditpont: 1 kr.

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás: T1, T3, T7, T11

képesség: K1, K2

attitűd: A1, A2, A7, A8

autonómia és felelősség: F1, F2, F5

1. A tantárgy feladata és célja

Az Alkotmányjogi gyakorlat oktatásának célja az alkotmányjogi dokumentumok (jogsabályok, bírói döntések, alkotmánybírói határozatok, szakirodalom) tanulmányozása és alkotmányjogi jogesetek megoldására. A tárgy segíti az alkotmányjogi jogsabályok és bírói (alkotmánybírói) döntések elemzését, az ehhez szükséges módszerek elsajátítását.

2. A tantárgy tematikus leírása

1. Az alkotmány és az alkotmányjog alapfogalmai. A hatalommegosztás.
2. A kormányformák.
3. A jogforrási rendszer.
4. A képviselői és a közvetlen demokrácia intézményei: a választójog és a népszavazás joga.
5. Az Országgyűlés funkciói, szervezete és működése. A képviselők jogállása. A törvényhozási eljárás.
6. A köztársasági elnök jogállása, megbízatása és hatáskörei. A miniszteri ellenjegyzés.
7. A kormányzás fogalma. A kormány feladata, létrejötte és megszűnése. Az ügyvivő kormány. A kormánytagok és az államtitkárok jogállása.
8. Az igazságszolgáltatás fogalma. A bírósági szervezet. A bíróságok igazgatása.
9. Az ügyészség alkotmányos helyzete. Az ügyészi szervezet. Az ügyészség feladatai.
10. Az alkotmányvédelem. Az alkotmánybírák jogállása.
11. Az Alkotmánybíróság szervezete és hatáskörei.
12. Az alapvető jogok biztosa.
13. Az önkormányzatiság elve. A helyi önkormányzatokra vonatkozó alkotmányos szabályok. A helyi önkormányzatok alapjogai, feladat- és hatáskörei.
14. Az alkotmányos alapjogok rendszere. Az alapjogok korlátozása.

3. Kötelező tananyag

Az alkotmányjog alapintézményei. Szerk. Paulovics Anita. Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc. (megjelenés alatt)

Alkotmánytan I. Szerk.: Kukorelli István, Budapest, Osiris Kiadó, 2007.

Gárdos-Orosz Fruzsina – Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírói gyakorlat – Az Alkotmánybírói 100 elvi jelentőségű határozata 1990–2020.* Társadalomtudományi Kutatóközpont – HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Bp., 2022.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. Szerk.: Schanda Balázs – Varga Zs. András – Csink Lóránt, Dublin, Clarus Press, 2012.

4. Ajánlott irodalom

Bragyova András: *Az új alkotmány egy koncepciója.* Budapest, KJK-MTA ÁJI. 1994.

Sári János: *A hatalommegosztás.* Budapest, Osiris Kiadó, 1995.

Bragyova András: *Az alkotmánybíráskodás elmélete.* Budapest, KJK-MTA Állam- és Jogtudományi Intézet. 1994.

Wade – Bradley – Bates – Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.

Gyakorlatok

Okt. h.	Időpont	Téma
1.	szept. 12.	A tananyag bemutatása, követelmények ismertetése.
2.	szept. 19.	Az alkotmány és az alkotmányjog alapfogalmai. A hatalommegosztás.
3.	szept. 26.	A jogforrási rendszer.
4.	okt. 3.	A képviseleti és közvetett demokrácia intézményei: a választójog és a népszavazás joga.
5.	okt. 10.	Az Országgyűlés funkciói, szervezete és működése. A törvényhozási eljárás.
6.	okt. 17.	A köztársasági elnök.
7.	okt. 24.	Zárthelyi dolgozat.
8.	okt. 31.	SZÜNET
9.	nov. 7.	A kormányzás fogalma. A kormány.
10.	nov. 14.	Az igazságszolgáltatás fogalma. A bíróságok. Az ügyészség.
11.	nov. 21.	A helyi önkormányzatok alapjogai.
12.	nov. 28.	Zárthelyi dolgozat. Az alkotmányvédelem. Az Alkotmánybíróság.
13.	dec. 5.	Az alkotmányos alapjogok fogalma, rendszere, az alapjogi dogmatika fő kérdései.
14.	dec. 12.	Pótlás.

5. A gyakorlatok időpontja és helye:

I-101 tankör: kedd 14–15 óra A/6. 216. tt. Gyakorlatvezető: Dr. Jámbor Adrienn egyetemi adjunktus

I-102 tankör: kedd 15–16 óra A/6. 216. tt. Gyakorlatvezető: Dr. Jámbor Adrienn egyetemi adjunktus

6. A félév elfogadásának feltételei

Az aláírás megszerzése. Az aláírás feltétele a gyakorlatok látogatása. Kettőnél több hiányzás az aláírás megtagadásával jár. Az aláírást pótolni csak a félév teljes anyagából való beszámoló sikeres megírásával lehet a szorgalmi időszak utolsó hetében, továbbá a vizsgaidőszak első két hetében. A gyakorlati jegy feltétele az aláírás megszerzése.

7. A számonkérés követelményei

A gyakorlat értékelése öt fokozatú. A hallgatók a szemeszterben két zárthelyi dolgozatot írnak, emellett a gyakorlatvezető külön feladatot is megszabhat. A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozatok és a külön feladat eredményeiből tevődik össze.

8. A gyakorlat minősítése

A gyakorlatokon két zh. írására kerül sor a gyakorlati tematikában a zh.-t megelőző tananyagból. Egy zh. maximum 30 pontos. A két zh.-val összesen maximum 60 pont szerezhető. A gyakorlatvezető által kijelölt irodalomból tartott kiselőadással maximum 5 pont érhető el. Az így szerzett pontok összege a szemeszter végén az alábbi érdemjegyeknek fog megfelelni:

Elégtelen: 0–24 pontig

Elégséges: 25–33 pontig

Közepes: 34–41 pontig

Jó: 42–49 pontig

Jeles: 50–60 pontig

9. Egyéb tudnivalók:

A kötelező jogszabályok és AB határozatok:

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

10. Felmentési kérelmek elbírálása: A tantárgyból csak az a hallgató kaphat felmentést, aki korábban karunkon teljesítette a tantárgyi követelményeket. Aki más felsőoktatási intézményben tanult alkotmányjogot, akkor kaphat felmentést, ha a tanmenet legalább 75% egyezést mutat a jelen félév tanmenetével. Ehhez kérelmet kell benyújtani, amelyhez csatolni kell az index másolatát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat (pl. tanmenet).

Adminisztratív ügyek intézése az A/6 222-es szobában történik, ügyintéző: Hodosi Gabriella

Miskolc, 2023. szeptember